

Enköpings kommun

Beslut för förskoleklass och grundskola efter tillsyn i S:t Iliansskolan i Enköpings kommun

Skolinspektionens beslut

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Enköpings kommun att senast den **23 april 2019** vidta åtgärder för att avhjälpa påtalade brister. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas för Skolinspektionen.

Nedan redovisas förslag på åtgärder. I de fall det är möjligt får bristen avhjälpas på annat sätt.

Extra anpassningar och särskilt stöd

Skolinspektionen konstaterar att Enköpings kommun inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Eleven ges skyndsamt stöd i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen, om eleven riskerar att inte nå de kunskapskrav som minst ska uppnås och insatserna utvärderas. (3 kap. 5a och 8 §§ skollagen; Lgr 11, 2.7 Bedömning och betyg, 2.8 Rektorns ansvar)
- Elevens behov av särskilt stöd utreds skyndsamt, om det visar sig att det stöd som getts i form av extra anpassningar inte är tillräckligt eller om det finns särskilda skäl att anta att sådana anpassningar inte skulle vara tillräckliga. (3 kap. 8 § skollagen)

Åtgärder

- Se till att det stöd som ges till elever i form av extra anpassningar följs upp och utvärderas.
- Se till att ansvariga på skolan utreder elevers behov av särskilt stöd skyndsamt om det framkommer att:
 - det stöd som getts i form av extra anpassningar inte är tillräckligt för att eleven ska ha möjlighet att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås,
 - det finns särskilda skäl att anta att sådana anpassningar inte skulle vara tillräckliga eller om eleven visar andra svårigheter i skolan.

Grundläggande förutsättningar för skolenheten

Skolinspektionen konstaterar att Enköpings kommun inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Lärarna vid skolenheten samverkar med varandra i arbetet med att nå utbildningsmålen. (Lgr 11, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, Skolans uppdrag, 2.2 Kunskaper, 2.8 Rektorns ansvar)

Åtgärder

- Se till att lärare samverkar med andra lärare i arbetet att med att nå utbildningsmålen.

Bedömning

Skolinspektionen bedömer att S:t Iliansskolan har brister i arbetet med extra anpassningar och särskilt stöd. Tillsynen visar att extra anpassningar inte alltid utvärderas och att elevers behov av särskilt stöd inte alltid utreds skyndsamt. Skolinspektionen bedömer vidare att det finns brister avseende lärares samverkan med andra lärare i arbetet med att nå utbildningsmålen.

Föreläggande

Extra anpassningar och särskilt stöd

Det finns brister i skolans arbete med extra anpassningar

Skolinspektionen bedömer att det finns brister i skolans arbete med uppföljning och utvärdering av extra anpassningar. Utredningen visar att uppföljning och utvärdering av extra anpassningar endast sker undantagsvis. Detta kan medföra svårigheter med att justera insatta extra anpassningar om dessa skulle visa sig vara otillräckliga. Bristen på uppföljning kan även medföra svårigheter för rektorn att fullgöra sitt ansvar att se till att alla elever får de extra anpassningar som de är i behov av.

I skollagen anges att om det inom ramen för undervisningen eller genom resultat på ett nationellt prov eller på annat sätt framkommer att det kan befaras att en elev inte kommer att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås eller de kravnivåer som gäller, ska eleven skyndsamt ges stöd i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen.

Av förarbetena till skollagen framgår att det inte är möjligt att ange någon tidsgräns för hur länge stöd bör ges i den ordinarie undervisningen innan en anmälan till rektorn ska göras. Tidpunkten för detta måste avgöras i varje enskilt fall. Om en elev efter en tids stöd fortfarande inte når de kunskapskrav som minst ska uppnås är det viktigt att stödinsatserna intensifieras och anpassas ytterligare utifrån elevens behov. Om stödet trots detta inte är tillräckligt bör frågan om elevens behov av särskilt stöd anmälas till rektorn (prop. 2013/14:160 s. 24).

I läroplanen för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet anges att rektorn har ett särskilt ansvar för att undervisningen och elevhälsans verksamhet utformas så att eleverna får de extra anpassningar de behöver.

Skolinspektionens utredning visar att det finns brister i skolans arbete med uppföljning och utvärdering av extra anpassningar. Av intervju med rektorn framgår att det görs extra anpassningar i klasserna, men att det är oklart vilka extra anpassningar som fungerar och om det som görs är tillräckligt. Flera av de intervjuade lärarna uppger vidare att uppföljning och utvärdering av extra anpassningar endast sker undantagsvis, vilket även bekräftas av representanter för elevhälsan. En lärare säger i intervju att hen ibland utvärderar tillsammans med eleven och en annan lärare säger att hen skriver in utvärderingen bland elevens omdömen.

Det finns brister i skolans arbete med särskilt stöd

Skolinspektionen bedömer att det finns brister i skolans arbete med särskilt stöd. Utredningen visar att skolan inte utreder alla elevers behov av särskilt stöd skyndsamt, i de fall då elever under lång tid inte nått de kunskapskrav som minst ska uppnås. Det är en central del av skolans arbete att ge särskilt stöd för att stötta elever i behov av sådant stöd. För att det ska kunna ske behöver skolan ha ett fungerande arbete med att utreda, bedöma behovet, ge särskilt stöd samt följa upp och utvärdera effekterna av de vidtagna åtgärderna. Bristande rutiner i det arbetet medför en risk för att elevernas stödbehov inte upptäcks i tid och att elevernas möjligheter att nå målen för utbildningen försvåras.

I skollagen anges att om det inom ramen för undervisningen eller genom resultatet på ett nationellt prov eller på annat sätt framkommer att det kan befaras att en elev inte kommer att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås eller de kravnivåer som gäller, trots att stöd har getts i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen, ska detta anmälas till rektorn. Detsamma gäller om det finns särskilda skäl att anta att sådana anpassningar inte skulle vara tillräckliga. Rektorn ska se till att elevens behov av särskilt stöd skyndsamt utreds. Behovet av särskilt stöd ska även utredas om eleven uppvisar andra svårigheter i sin skolsituation. Samråd ska ske med elevhälsan om det inte är uppenbart obehövligt. Om en utredning visar att en elev är i behov av särskilt stöd ska han eller hon ges sådant stöd. Det särskilda stödet ska ges på det sätt och i den omfattning som behövs för att eleven ska ges möjlighet att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås.

Av Skolinspektionens utredning framkommer att skolan inte utreder alla elevers behov av särskilt stöd skyndsamt, i de fall då elever under lång tid inte nått de kunskapskrav som minst ska uppnås. Av intervju med rektorn framkommer att skolan behöver arbeta vidare med orsaken till varför elever, som inte uppnår de kunskapskrav som minst ska uppnås i ett och samma ämne under flera terminer i följd, inte alltid anmäls till elevhälsoteamet. Lärarna beskriver att de ger så kallade F-varningar två gånger per läsår men att lärarna då inte gör anmälan till elevhälsoteamet. Några lärare säger att de uppfattat att det ska vara "mycket mer än F-varningar" för att anmäla till elevhälsoteamet. Enligt elevhälsan är en del av skolans rutin för anmälan till elevhälsoteamet att lärare ska fylla i en blankett som heter "systematiskt elevvårdsarbete". Enligt representanterna för elevhälsan håller skolans rutin på att etableras men den är ännu inte befäst hos alla mentorer. Elevhälsoteamet säger vidare att när en anmälan inkommit utreder de elevens behov av särskilt stöd och rektorn fattar beslut om att utarbeta åtgärdsprogram, eller inte.

Av Skolinspektionens dokumentstudier på skolan och intervju med rektor framgår att skolan inte skyndsamt utreder elevers behov av särskilt stöd. Vid dokumentstudier framkommer att det finns ett stort antal elever som inte nått de kunskapskrav som minst ska uppnås i samma ämnen under flera terminer men en utredning av dessa elevers behov av särskilt stöd har inte gjorts. Skolinspektionen har genomfört dokumentstudier av betygskataloger, från hösten 2016, våren 2017, hösten 2017 och våren 2018, för elever som läsåret 2018/19 går i årskurs 9. Skolinspektionen har även tagit del av en förteckning över elever med aktuella åtgärdsprogram. Vid dokumentstudierna

framkommer att 11 elever i årskurs 9 har åtgärdsprogram. Vidare framgår att ytterligare minst 24 elever i samma årskurs inte har nått de kunskapskrav som minst ska uppnås i samma ämnen under två terminer, eller mer, utan att en utredning har gjorts eller att ett åtgärdsprogram finns utarbetat. Rektorn uppger i intervju att hon inte heller har fattat beslut om att inte utarbeta åtgärdsprogram för dessa elever. Alla elever som haft betyget F i flera terminer i ett och samma ämne, och därmed inte uppnått de kunskapskrav som minst ska uppnås, har enligt rektorn inte varit anmälda till elevhälso-teamet och därmed saknas det utredningar av elevernas behov av särskilt stöd. Eleverna har, enligt rektorn, istället fått stöd i form av extra anpassningar under många terminer. Enligt rektorn behöver skolan titta mer på och tydliggöra rutiner för arbetet med extra anpassningar, särskilt stöd och åtgärdsprogram.

Motivering till föreläggande som ingripande

Enköpings kommun uppfyller inte de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten vid S:t Iliansskolan i Enköpings kommun föreläggs därför att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna.

Grundläggande förutsättningar för skolenheten

Skolans lärare behöver i ökad omfattning samverka

Skolinspektionen bedömer att det finns brister avseende lärares samverkan med andra lärare i arbetet med att nå utbildningsmålen. Visserligen har rektor avsatt tid för samverkan men den tiden används olika i arbetslagen. Lärares brist på samverkan försvårar möjligheten att skapa en god lärandemiljö för elever vilket krävs för att de i ökad omfattning ska ha möjlighet att nå utbildningsmålen. Alla elever får därmed inte samma förutsättningar att dels nå utbildningens mål och dels få utvecklas så långt som möjligt.

Av läroplanen för grundskolan framgår att läraren ska samverka med andra lärare i arbetet med att nå utbildningsmålen. Det anges vidare att lärarna ska organisera och genomföra arbetet så att eleven får möjlighet att arbeta ämnesövergripande. I Skolverkets allmänna råd om planering och genomförande av undervisning anges att detta förutsätter att rektorn ger möjlighet för lärare att, enskilt och tillsammans med andra lärare, kontinuerligt planera, följa upp och anpassa undervisningen så att den i så stor utsträckning som möjligt gynnar varje elevs kunskapsutveckling. Vidare anges att rektorn bör utveckla former för samverkan och kunskapsutbyte mellan lärarna.

Utredningen visar att skolans eget kvalitetsarbete påvisar brister i samverkan mellan lärare. Av S:t Iliansskolans insända handlingar inför Skolinspektionens tillsyn framgår att lärarna arbetar i arbetslag. De har ämnesträffar, 40 minuter, varannan vecka. I skolans dokument "Kvalitetsredovisning- Grundskola T2 2018" skriver rektorn att "Skolan måste tydligare sätta upp mål för samverkan mellan olika ämnen och främja ämnesövergripande arbete." I kvalitetsredovisningen skrivs även att skolläningen har önskemål om att det ska finnas ett gemensamt upplägg i respektive ämne inom varje årskurs. Rektorn beskriver i dokumentet att de flesta lärare samarbetar inom sitt ämne och sin årskurs.

Vid intervjuer med lärare och rektor bekräftas att samverkan mellan lärarna är ett utvecklingsområde på skolan. I intervjuer med lärare framkommer att det inom några ämnen finns samverkan men att det inom andra ämnen inte sker någon samverkan. Några av de intervjuade lärarna säger att arbetslagen inte träffas så ofta. "Man är van att köra på med sitt eget" säger en lärare. Andra lärare säger att samarbetet till viss del beror på "personkemin" och att det är olika beroende på ämne. Vidare uppger lärare i intervju att det tidigare fanns möten där de hade möjlighet att ta upp pedagogiska och didaktiska frågor, men att det rann ut i sanden. Rektorn uppger att alla arbetslag har lika mycket tid avsatt för samverkan och även hon tror att det fungerar olika bra i olika arbetslag. Rektorn säger att hon länge arbetat för att få en gemensam plan för alla ämnen i varje årskurs för att öka möjligheten till ökad samverkan inom ämnesområden. Skolans lärare arbetar enligt läroplanen men det finns några lärare som är oerhört motstridiga och kräver suveränitet säger rektorn.

Att samverkan mellan lärare inte sker fullt ut bekräftas även av skolenkäten. Den genomförde Skolinspektionen hösten 2017, inför regelbunden tillsyn vid S:t Ilianskolan. I skolenkäten svarade 63 procent av den svarande pedagogiska personalen att det stämmer ganska dåligt att det sker ämnesöverskridande arbeten på skolan. Däremot svarade 75 procent av den svarande pedagogiska personalen att de samverkar med sina kollegor när de planerar undervisningen.

Motivering till föreläggande som ingripande

Enköpings kommun uppfyller inte de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten vid S:t Ilianskolan i Enköpings kommun föreläggs därför att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna.

Områden där Skolinspektionen inte har funnit brister

Undervisning och lärande

Det har vid tillsynen inte framkommit annat än att Enköpings kommun uppfyller författningarnas krav inom undervisning och lärande.

Bedömning och betygssättning

Det har vid tillsynen inte framkommit annat än att Enköpings kommun uppfyller författningarnas krav inom bedömning och betygssättning.

Trygghet, studiero och åtgärder mot kränkande behandling

Det har vid tillsynen inte framkommit annat än att Enköpings kommun uppfyller författningarnas krav inom trygghet, studiero och åtgärder mot kränkande behandling.

Styrning och utveckling av verksamheten

Det har vid tillsynen inte framkommit annat än att Enköpings kommun uppfyller författningarnas krav inom styrning och utveckling av verksamheten.

På Skolinspektionens vägnar

X Sara Carlsson

Beslutsfattare
Signerat av: Sara Carlsson

X Kerstin Haster

Föredragande
Signerat av: Kerstin Haster

Allmänt om tillsynen:

Mer om Skolinspektionens tillsyn hittar du på www.skolinspektionen.se

Bilagor

Bilaga 1: Fakta om S:t Iliansskolan

Fakta om S:t Iliansskolan

Skolinspektionen har genomfört tillsyn av Enköpings kommun under hösten 2018. S:t Iliansskolan besöktes av Skolinspektionen mellan den 27 november 2018 och den 29 november 2018.

S:t Iliansskolan är en kommunal grundskola belägen i Enköpings kommun. Skolan hade vid tillsynstillfället 420 elever. Verksamheten omfattar grundskola i årskurserna 7-9.

Måluppfyllelse

Kunskapsresultat

Årskurs 9

Enligt Skolverkets nationella statistik för läsåret 2017/18 var det genomsnittliga meritvärdet 206,7. Motsvarande värde för riket var 228,7. Andelen elever vid S:t Iliansskolan som läsåret 2017/18 nådde de kunskapskrav som minst ska uppnås i alla ämnen var 61 procent. Motsvarande resultat för riket var 76 procent. Den genomsnittliga betygs-poängen var lägre än genomsnittet i riket i samtliga ämnen utom i svenska som andraspråk.

Trygghet och studiero

I Skolinspektionens enkät som genomfördes våren 2018 svarade 41 procent av eleverna i årskurs 9 att de upplever att de har studiero på lektionerna (stämmer helt och hållet + stämmer ganska bra). Av enkäten framgår vidare att 75 procent av eleverna i årskurs 9 känner sig trygga i skolan (stämmer helt och hållet + stämmer ganska bra).